

Sdílení elektrické energie a zadávání veřejných zakázek

Společné stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

1. Sdílení elektrické energie z pohledu energetického zákona

1.1. Úvod

Zákonem č. 469/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), byla zavedena právní úprava **komunitní energetiky**. Jde o transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) **2019/944** ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**směrnice IEMD**“)¹. Hlavním institutem komunitní energetiky je **sdílení energie**.

Na trhu s elektrickou energií (dále jen „**elektřina**“) tradičně existovaly tři základní činnosti:

- **výroba elektřiny** – produkce elektřiny v elektrárně, upravena v § 23 EZ;
- **dodávka elektřiny** – obchodní vztah, při kterém licencovaný dodavatel prodává elektřinu zákazníkovi, upravena v § 30 EZ;
- **přenos a distribuce elektřiny** – fyzický přenos elektřiny elektrizační sítí ke spotřebiteli, upraveny v § 24 a § 25 EZ.

Sdílení elektřiny je čtvrtou činností, která se od předchozích tří zásadně liší. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**EZ**“), sice neobsahuje přímou definici sdílení elektřiny, výslovně jej však od ostatních činností odlišuje [srov. § 20b odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) EZ]. Definice sdílení energie je pro účely směrnice obsažena v čl. 2 bodu 10a) směrnice IEMD, podle které se sdílením energie rozumí **samospotřeba** aktivními zákazníky energie z obnovitelných zdrojů:

a) buď vyrobené nebo ukládané společně v místě odběru, nebo mimo něj, prostřednictvím zařízení, které vlastní nebo pronajímají, ať už zcela, nebo zčásti, nebo

b) k níž na ně bylo za úplaty nebo bezplatně převedeno právo jiným aktivním zákazníkem.

Definice je psána ve vztahu k aktivnímu zákazníkovi, ale lze ji analogicky použít i pro energetická společenství. Platí pro všechny druhy energie, nicméně v § 27e a § 27f EZ je sdílení upraveno v oblasti elektroenergetiky.

¹ Sdílení energie bylo do směrnice doplněno směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1711 ze dne 13. června 2024, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou.

1.2. Formy sdílení elektřiny

Z právního i faktického hlediska je nutné rozlišovat **tři základní formy sdílení elektřiny**:

1) Sdílení uvnitř budovy. Do něj mohou být zapojeny bytové a nebytové jednotky v budově s vlastní výrobnou elektřiny. Skupina sdílení je určena počtem předávacích míst v budově za hlavním jističem, která jsou zapojena do sdílení. Ke sdílení elektřiny není využívána veřejná distribuční soustava, a sdílení je proto osvobozeno od distribučního poplatku a dalších složek regulované ceny elektřiny. Sdílení je kromě technických předpokladů (průběhové měření) podmíněno pouze registrací skupiny sdílení u Elektroenergetického datového centra (dále jen „EDC“).

2) Sdílení aktivním zákazníkem. Aktivním je každý konečný zákazník (včetně obce), který nejen nakupuje elektřinu od dodavatele, ale také ji vyrábí nebo sdílí, případně je zapojen do jiné aktivity podle EZ (akumulace, flexibilita). Aktivní zákazník může vytvořit skupinu sdílení mezi 11 předávacími místy. Ke sdílení elektřiny je využívána veřejná distribuční soustava a sdílení proto není osvobozeno od distribučního poplatku ani dalších složek regulované ceny elektřiny. Také v tomto případě je sdílení podmíněno kromě technických předpokladů pouze registrací skupiny sdílení u EDC.

3) Sdílení v energetickém společenství. Obě formy energetického společenství (energetické společenství a společenství pro obnovitelné zdroje, dále společně jen „**energetické společenství**“), které se liší jen v detailech, jsou definovány v § 20b EZ. Energetickým společenstvím je (zjednodušeně řečeno) právnická osoba v právní formě spolku, družstva nebo jiné korporace, jejímž účelem je poskytovat environmentální, hospodářské nebo sociální přínosy svým členům nebo na území, na kterém provozuje svou činnost. Společenství může vytvořit skupinu sdílení v počtu až 1 000 předávacích míst na území 3 obcí s rozšířenou působností. Ke sdílení elektřiny je využívána veřejná distribuční soustava a sdílení proto není osvobozeno od distribučního poplatku ani dalších složek regulované ceny elektřiny. Podmínkou sdílení je založení právnické osoby, její registrace u Energetického regulačního úřadu a registrace skupiny sdílení u EDC.

Všechny uvedené formy sdílení elektřiny (skupiny sdílení) nelze v době vydání stanoviska kombinovat, ale do budoucna se s tím počítá.

Z právního hlediska lze rozlišit **dva základní právní tituly**, na jejichž základě dochází při sdílení ke konečnému užití (spotřebě) elektřiny. Tyto dva právní tituly platí pro všechny tři vymezené typy sdílení.

1) Vlastnické právo k výrobě. Konečný spotřebitel (ve smyslu EZ) je vlastníkem nebo spoluvlastníkem výroby elektřiny, a proto také vlastníkem nebo spoluvlastníkem vyrobené elektřiny. Elektřina je v tomto případě „plodem“ výroby elektřiny podle § 491 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**občanský zákoník**“). Vlastnictví elektřiny se v tomto případě nabyvá originálním způsobem.

2) Smlouva o sdílení elektřiny. Pokud konečný spotřebitel není vlastníkem nebo spoluvlastníkem výroby elektřiny, musí získat právo k elektřině na základě smlouvy. Jejím podstatou je to, že konečný spotřebitel získává právo k elektřině a současně nejde o standardní smlouvu o dodávce elektřiny nebo o sdružených službách dodávky elektřiny s držitelem licence podle EZ, neboť na tyto typy smluv dopadá speciální právní úprava podle EZ. Smlouva o sdílení může být úplatná nebo bezúplatná.

1.3. Obecný kontext k podnikání v energetickém sektoru

Podle § 3 odst. 1 EZ je licence **speciálním živnostenským oprávněním**, umožňujícím podnikání v energetických odvětvích. Sekundárně je licence vyžadována také z bezpečnostních důvodů, a to bez ohledu na (ne)podnikatelskou podstatu činnosti, pokud zařízení (výrobní nebo baterie) přesahuje instalovaný výkon 100 kW (větší zdroj, např. na střeše průmyslového areálu). Dále je licence na výrobu elektřiny vždy vyžadována také u každé druhé a další výroby v jednom odběrném místě (bez ohledu na její instalovaný výkon) a pro případy, kdy je na výrobu elektřiny v tomto zařízení poskytována podpora.

EZ upravuje více typů licencí, a to podle druhů činností vykonávaných na elektroenergetickém trhu. Pro účely tohoto stanoviska je podstatné odlišení **licence na obchod s elektřinou**, se kterou jsou spjata oprávnění v § 30 EZ, a **licence na výrobu elektřiny**, se kterou jsou spjata oprávnění v § 23 EZ.

V neposlední řadě je podstatný také § 28 EZ vymezující **oprávnění zákazníků**, která je možno vykonávat nepodnikatelsky, tedy **bez licence**. Mezi tato oprávnění podle § 28 odst. 7 EZ patří také **právo sdílet elektřinu**.

U některých specifických případů však může být pro sdílení elektřiny vyžadována licence na výrobu elektřiny – zejména pokud instalovaný výkon přesahuje 100 kW (bezpečnostní kritérium), nebo pokud má výrobce záměr sdílením elektřiny podnikat ve smyslu § 420 odst. 1 občanského zákoníku. **Za podnikání není považováno, pokud sdílení elektřiny probíhá nepodnikatelským způsobem, tedy pokud zde není soustavnost takové činnosti anebo záměr vytváření zisku.** Energetický regulační úřad ve svém sdělení² uvádí, že tak tomu může být například v situaci, kdy je dodávka elektřiny do soustavy pravidelná, ale měsíční výnosy za ní se pohybují průměrně v řádu stovek korun měsíčně, nebo i v případě vyšších výnosů dosažených jen krátkodobě. To bude případ převážné většiny výroben zapojených do sdílení elektřiny, neboť přebytky vznikají pouze sezónně, nahodile podle počasí a smyslem jejich sdílení je pokrytí části investičních nákladů do výroby, případně prevence ekonomické ztráty, kdy se ceny za výkup přebytků elektřiny v letních měsících na spotovém trhu běžně pohybují v nulových až záporných hodnotách. Energetický regulační úřad ve sdělení dále vysvětluje, že právní řád výslovně počítá s možností, aby příjmy z výroby elektřiny, pro kterou není vyžadována licence, **spadaly do rámce tzv. příležitostných příjmů (které není nutno do výše 50 000 Kč za rok zdaňovat) a byly realizovány mimo výkon podnikání.**

1.4. Podrobnější shrnutí rozdílů mezi obchodováním s elektřinou a sdílením elektřiny

1.4.1. Obchodník s elektřinou (činnost dodávky elektřiny)

- Základní právní úprava je obsažena v § 30 a § 50 odst. 2 EZ;
- Nakupuje elektřinu na trhu, dále ji prodává s marží v rámci podnikatelské činnosti, tj. zejm. za účelem tvorby zisku [§ 30 odst. 1 písm. b) EZ];
- Potřebuje licenci na obchod s elektřinou [§ 4 odst. 1 písm. c) bod 1 EZ];
- Nepotřebuje licenci na výrobu elektřiny, protože sám žádnou elektřinu nevyrábí (a contrario § 30 odst. 1 EZ);

² [Sdělení ERÚ k problematice výroby elektřiny bez licence ze dne 10. 6. 2025](#)

- **Má povinnost zajistit stanovenou kvalitu a nepřetržitost dodávky elektřiny** [§ 30 odst. 2 písm. d) EZ a vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice];
- Povinně přebírá za zákazníka odpovědnost za odchylku (tj. odpovídá finančně Operátorovi trhu s elektřinou za rozdíl mezi plánovanou a skutečnou spotřebou či výrobou elektřiny, tedy pokud například skutečně dodá zákazníkovi více elektřiny, než původně avizoval – v praxi finančně nákladná a odborně složitá činnost), upraveno v § 50 odst. 2 EZ;
- Realizuje se na základě typizované smlouvy podle EZ (smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny, upraveno v § 50 odst. 2 EZ);
- **Je nedílným předpokladem sdílení elektřiny, které je na tomto primárním závazku plně závislé** – obchodník musí zajistit kontinuální dodávku zákazníkovi, sdílení může být nahodilé (pokud nemá zákazník uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, nemůže sdílet a nemůže mu být sdíleno);
- Na dodanou elektřinu lze původnímu výrobcí vydat zelené certifikáty, které může výrobce na trhu prodat, protože jde o běžnou dodávku elektřiny ve smyslu EZ.

1.4.2. Energetické společenství a jeho členové / skupina aktivních zákazníků (činnost sdílení elektřiny)

- Základní právní úprava je obsažena v § 20i odst. 1 písm. d) EZ a § 27e EZ (pro energetické společenství a jeho členy) a v § 23 odst. 1 písm. g), § 28 odst. 7 a § 27f EZ (pro aktivní zákazníky);
- Vyrábí si vlastní elektřinu, jejíž přebytky sdílí ostatním členům / aktivním zákazníkům (§ 27e a § 27f EZ), tedy principem má být samospotřeba, respektive vlastní spotřeba a sdílení přebytků jinému zákazníkovi;
- Procesu sdílení jsou přizpůsobeny procesy vyhodnocování a předávání dat ve vyhlášce č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou (dále jen „PTE“) – **snížení hodnoty elektřiny dodané na základě smlouvy s obchodníkem s elektřinou o hodnotu nasdílené elektřiny** (§ 65i odst. 3 PTE);
- Nepotřebuje licenci na obchod s elektřinou [§ 20i odst. 1 písm. d) EZ];
- Může být vyžadována licence na výrobu elektřiny – u výroben do 100 kW v případě, kdy je sdílení elektřiny vykonáváno podnikatelsky (tzn. ne pouze sdílení přebytků nepodnikatelským způsobem, ale provoz výroby převážně za účelem úplatného sdílení elektřiny); u výroben nad 100 kW bez ohledu na úplatnost nebo bezúplatnost sdílení (§ 3 odst. 3 a § 3 odst. 4 EZ). Pro úplnost uvádíme, že licence je bez ohledu na výši instalovaného výkonu a na (ne)podnikatelskou činnost vyžadována také v případě připojení více výroben v témže odběrném místě (pro druhou a každou další výrobu) nebo v případě pobírání provozní podpory, ačkoli tyto situace nebývají v kombinaci se sdílením elektřiny časté;
- **Nezajišťuje nepřetržitost** sdílení elektřiny – může být nahodilé (a contrario § 27e a § 27f EZ);
- Nepřebírá povinně odpovědnost za odchylku zákazníka (a contrario § 50 odst. 2 EZ);
- Není realizováno na základě typizované smlouvy, podle EZ písemná, typizovaná smlouva vůbec není vyžadována (v praxi realizováno na základě stanov a interního předpisu spolku, případně na základě nepojmenované smlouvy podle občanského zákoníku; a contrario § 50 EZ);

- **Nelze ho realizovat, pokud výrobce/odběratel nemá zajištěného obchodníka s elektřinou;** tzn. pouze dodávku elektřiny od obchodníka doplňuje (§ 65i odst. 7 PTE), ale obecně nemůže obchodníky s elektřinou z trhu vytlačit, jde totiž o doplněk existenčně závislý na činnosti standardní dodávky;
- Na sdílenou elektřinu nelze vydat záruky původu elektřiny (§ 45a odst. 4 zákona č. 165/2015 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů), tedy výrobce, který elektřinu nasdílel, nemůže získat a prodat záruky;
- V roce 2025 bylo sdíleno celkem 59 GWh elektřiny ([tisková zpráva EDC ze dne 29. 1. 2026](#), ze které byly odečteny hodnoty pro rok 2024 uvedené v [tiskové zprávě EDC ze dne 13. 1. 2025](#)). Jde tedy o přibližně 0,1 % z celkového objemu spotřebované elektřiny na území ČR v témže roce (59,3 TWh). Jedná se tedy prozatím o velmi malý, doposud příliš nerozvinutý trh, který pro standardní dodavatele elektřiny nepředstavuje konkurenci.

1.4.3. Znázornění nejdůležitějších rozdílů v podobě tabulky

	Obchod s elektřinou	Sdílení elektřiny
Podstata činnosti	Nákup elektřiny na trhu a prodej s marží jako podnikatelská činnost. Představuje hlavní obchodní nebo profesionální činnost.	Výroba vlastní elektřiny a sdílení přebytků, které nepředstavuje hlavní obchodní nebo profesionální činnost.
Licence na obchod	ANO	NE
Licence na výrobu	NE (obchodník elektřinu nevyrábí).	Pouze u výroben nad 100 kW, u nižšího instalovaného výkonu obvykle ne.
Garance nepřetržitosti a kvality dodávek	ANO	NE
Povinné převzetí odpovědnosti za odchylku	ANO	NE
Smluvní základ	Typizovaná smlouva o sdružených službách dodávky.	Není vyžadována typizovaná smlouva; realizováno stanovami, interním předpisem či nepojmenovanou smlouvou.
Záruka původu elektřiny	Lze vydat.	Nelze vydat.
Vztah ke druhému plnění	Primární závazek, na kterém je sdílení plně závislé.	Doplňuje standardní dodávku, existenčně závislé na standardní dodávce.

2. Sdílení elektřiny z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek

2.1. Sdílení elektřiny jako veřejná zakázka

Podle § 2 odst. 1 věty první zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZVZ**“), se pro účely tohoto zákona zadáním veřejné zakázky rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce.

2.1.1. Zadavatel

Zadavatel je definován v § 4 ZZVZ. Zadavateli jsou mj. organizační složky státu, státní příspěvkové organizace a územní samosprávné celky (kraje a obce) a jejich příspěvkové organizace. I energetické společnosti může být zadavatelem.

2.1.2. Úplatnost smlouvy

Jak bylo uvedeno výše v kapitole I, pokud při sdílení elektřiny nedochází ke konečné spotřebě elektřiny na základě vlastnického práva k elektřině odvozeného od vlastnického práva k výrobě, může k němu docházet pouze na základě smluvního vztahu. Pokud by sdílení elektřiny na základě smlouvy bylo bezplatné, tedy zadavatel by získával elektřinu bezúplatně, nebyl by naplněn jeden z definičních znaků dle § 2 odst. 1 ZZVZ a o veřejnou zakázku by se nejednalo. V opačném případě, tedy **při převedení práva k elektřině za úplatu** (k čemuž dochází ve většině případů), **je znak úplaty naplněn**.

2.1.3. Dodavatel

Dodavatel je vymezen v § 5 ZZVZ, a to velice široce jako osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně. V roli dodavatele může být i (veřejný) zadavatel, pokud nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací.

Jak je uvedeno v části I.3 a I.4, sdílení elektřiny nevyžaduje licenci na obchod s elektřinou a bývá obvykle vykonáváno nepodnikatelsky. ZZVZ nicméně pro naplnění definice dodavatele nevyžaduje podnikatelské oprávnění. **Pokud tedy osoba nabízí sdílení elektřiny, ať už v rámci energetického společenství nebo jako aktivní zákazník, stává se dodavatelem ve smyslu ZZVZ.**

2.1.4. Druh veřejné zakázky

Dle § 14 odst. 1 ZZVZ je předmětem veřejné zakázky na dodávku pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil. Pořízením se rozumí zejména koupě, nájem nebo pacht. Dle § 14 odst. 2 ZZVZ je veřejnou zakázkou na služby veřejná zakázka, jejímž předmětem je poskytování jiných činností, než uvedených v odstavci 3 (stavebních činnostech).

Podstatou sdílení elektřiny je získat elektřinu s dosažením úspory ve srovnání se standardní dodávkou elektřiny. Vzhledem ke způsobu zohlednění sdílení elektřiny při dodávkách elektřiny, spočívajícím ve snížení hodnoty elektřiny dodané na základě smlouvy s obchodníkem s elektřinou o hodnotu nasdílené elektřiny, by se mohlo nabízet uvedené kvalifikovat jako službu, obdobně jako např. poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem (EPC). Při sdílení elektřiny však zákazník (zadavatel) fakticky platí sdílejícímu subjektu za samotnou dodanou elektřinu obdobně jako v případě standardní smlouvy o dodávce elektřiny. **Z hlediska druhu veřejné zakázky jde proto i v případě sdílení elektřiny o veřejnou zakázku na dodávky.**

2.1.5. Závěr

Bude-li příjemcem elektřiny ze sdílení (veřejný) zadavatel a sdílení (elektřina) bude poskytováno za úplatu, bude uzavření smluvního vztahu podléhat ZZVZ jako veřejná zakázka na dodávky.

Pro úplnost uvádíme, že ZZVZ v aktuálně účinném znění neobsahuje žádnou výjimku z povinnosti postupovat v zadávacím řízení, již by bylo možné na sdílení elektřiny aplikovat. Za splnění stanovených

podmínek (viz níže) se však může jednat o vertikální spolupráci (in-house), která do působnosti ZZVZ nespadá.

2.2. Vertikální spolupráce při sdílení elektřiny (in-house)

Z § 2 odst. 1 věty třetí ZZVZ vyplývá, že za veřejnou zakázku se nepovažuje vertikální spolupráce mezi zadavateli za podmínek § 11 ZZVZ.

Dle § 11 odst. 1 ZZVZ se za zadání veřejné zakázky nepovažuje uzavření smlouvy, kterou uzavírá veřejný zadavatel s jinou právnickou osobou jako dodavatelem, pokud:

a) sám nebo společně s jinými veřejnými zadavateli ovládá tuto osobu obdobně jako své vnitřní organizační jednotky,

b) v takto ovládané osobě nemá majetkovou účast jiná osoba než ovládající veřejný zadavatel nebo ovládající veřejní zadavatelé a

c) více než 80 % celkové činnosti takto ovládané osoby je prováděno při plnění úkolů, které jí byly svěřeny ovládajícím veřejným zadavatelem nebo ovládajícími veřejnými zadavateli nebo jinými právnickými osobami, které ovládající veřejný zadavatel nebo veřejní zadavatelé rovněž ovládají jako své vnitřní organizační jednotky, bez ohledu na to, kdo je příjemcem plnění z uzavřené smlouvy.

Ustanovení § 11 odst. 3 ZZVZ pak umožňuje společné ovládání právnické osoby dle § 11 odst. 1 písm.

a) ZZVZ (in-house dodavatele) a § 11 odst. 4 ZZVZ využití vertikální spolupráce při zadání mezi ovládanou osobou jako zadavatelem a ovládající osobou jako dodavatelem a dále při zadávání mezi osobami ovládanými jedním veřejným zadavatelem.

Pokud dochází ke sdílení elektřiny typicky mezi krajem a jeho příspěvkovými organizacemi či jinými ovládanými osobami (krajské obchodní společnosti) či mezi obcí a jejími příspěvkovými organizacemi či jinými ovládanými osobami (obecní obchodní společnosti), nepovažuje se sdílení (při splnění všech výše uvedených podmínek) za veřejnou zakázku a smluvní vztah vůbec do působnosti ZZVZ nespadá.

Energetické společenství, které bude součástí vertikální spolupráce, bude zpravidla také zadavatelem [zejména podle § 4 odst. 1 písm. e) ZZVZ].

2.3. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

Dle § 16 ZZVZ je zadavatel povinen stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, a to k okamžiku zahájení zadávacího řízení, nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky, pokud nebyla zadána v zadávacím řízení (veřejné zakázky malého rozsahu, výjimky). Na základě výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky se určuje, zda se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, podlimitní veřejnou zakázku, nebo veřejnou zakázku malého rozsahu. Od tohoto určení se odvíjí volba druhu zadávacího řízení, respektive možnost využití výjimky z povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení.

Pořizování elektřiny **zpravidla představuje pravidelně pořizované nebo trvající dodávky**, přičemž v takovém případě zadavatelé musí při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky postupovat podle **§ 19 ZZVZ**. Zejména musí vycházet ze skutečné ceny uhrazené zadavatelem za dodávky stejného druhu během předcházejících 12 měsíců a tuto hodnotu upravit dle změny v množství nebo cenách očekávané v následujících 12 měsících a případně i dle § 20 ZZVZ podle délky trvání uzavírané smlouvy (v případě smlouvy uzavřené na dobu neurčitou se upravuje na dobu 48 měsíců).

Zásadní otázkou však je, zda při uzavírání smlouvy na sdílení elektřiny musí zadavatel při stanovení předpokládané hodnoty brát v úvahu předpokládanou hodnotu elektřiny získávané na základě standardní smlouvy s obchodníkem, respektive zda se jedná o plnění stejného druhu.

Z hlediska věcného jde v obou případech o stejnou komoditu, tedy elektřinu (CPV kód 09310000-5 – Elektrická energie). Nicméně jak již bylo uvedeno, sdílení elektřiny je specifické svou podstatou jako v základu doplňkové, potažmo komplementární plnění, které se od klasické dodávky elektřiny liší. Standardní dodávka elektřiny poskytovaná na základě smlouvy s licencovaným obchodníkem představuje v kontextu EZ zajištění garantované, nepřetržité dodávky elektřiny podle spotřeby odběratele. Obchodník tedy z povahy věci prodává garantovanou komoditu včetně převzetí rizik (odchylka, kvalita a nepřetržitost dodávky). Sdílení elektřiny probíhající v rámci energetických společenství či od aktivních zákazníků naproti tomu představuje využití (zpravidla lokálně) vyrobených přebytků, které jsou z povahy věci bez garance objemu, potažmo stability a kontinuity, neboť jsou závislé na výrobě (typicky intenzitě slunečního svitu u fotovoltaiky) a alokaci přebytků s prvkem optimalizace nákladů, nikoliv plného zajištění dodávky. Regulační rámec tedy obě plnění odděluje a základní parametry a podmínky obou plnění jsou principiálně rozdílné. Již tím se obě plnění podstatně odlišují.

Z výše uvedeného pak plynou i další odlišnosti týkající se obou předmětů a podmínek jejich plnění, jako je otázka možnosti získání záruky původu elektřiny či vydání zelených certifikátů, ale i odlišnosti týkající se trhu relevantních dodavatelů. Např. že subjekty, které sdílí elektřinu, nevykonávají shodnou činnost jako obchodníci s elektřinou (tj. pouze nakládají s vlastní, vyrobenou elektřinou, když sdílí své přebytky primárně nepodnikatelským způsobem, a nikdy elektřinu nenakupují od jiného subjektu a následně ji neprodávají jako obchodníci s elektřinou v rámci jejich hlavní obchodní nebo profesionální činnosti – k tomu blíže viz výše), nepodléhají tak stejnému právnímu režimu a nemohou jednoduše vstoupit na trh klasických dodávek elektřiny (lze podotknout, že sdílení je v současnosti možné pouze mezi subjekty v rámci České republiky, přeshraniční sdílení právní úprava neumožňuje).

Obě plnění jsou tedy z hlediska své podstaty, ale i právního režimu a role subjektů natolik odlišná, že se nejedná o plnění stejné povahy, potažmo stejné svých charakterem.³ Ačkoliv je tedy v obou případech předmětem elektřina jako komodita, **standardní dodávka elektřiny a sdílení elektřiny nepředstavují s ohledem na vše výše uvedené plnění stejného druhu ve smyslu § 19 ZZVZ.**

Z výše uvedeného pak vyplývá, že **při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, jejímž předmětem je sdílení elektřiny, zadavatel vychází pouze z předpokládané hodnoty sdílené elektřiny a není povinen ji „sčítat“ s hodnotami vztahujícími se k elektřině získané na základě standardní smlouvy o dodávce elektřiny s obchodníkem.**

Lze dodat, že pokud jde o předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, jejímž předmětem je “klasická” dodávka elektřiny, i ve vztahu k této bude zadavatel vzhledem k výše uvedenému oprávněn vycházet z údajů vztahujících se pouze ke standardní dodávce elektřiny.⁴

³ Upozorňujeme, že v případě sdílení elektřiny jde o dynamicky se vyvíjející oblast a rozdíly mezi sdílením elektřiny a klasickou dodávkou elektřiny by se v budoucnu mohly vyvíjet, potažmo mohly by být případně i setřeny, kdy relevantními faktory mohou být nejen předmět a podmínky plnění, ale i otázka charakteru a rozsahu podnikání ze strany subjektů sdílejících elektřinu.

⁴ V tomto kontextu je třeba upozornit, že sdílení elektřiny neposkytuje garanci dodávky elektřiny. Proto pokud zadavatel hodlá pro účely veřejné zakázky na klasickou dodávku elektřiny zohledňovat pouze údaje vztahující se ke standardní dodávce elektřiny, musí oprávněně očekávat, že bude odebírat/hradit na základě takové smlouvy pouze elektřinu v určitém množství a zbylou elektřinu obdrží ze sdílení. Jinými slovy musí mít dostatečné údaje a podklady, na základě nichž bude schopen učinit věrohodnou predikci spotřeby elektřiny hrazené skrze standardní dodávky (např. založenou na datech za předchozí období, z nichž bude vyplývat, že množství standardní dodávky elektřiny se udrží na určité úrovni). Pokud zadavatel takové údaje a podklady nemá, případně pokud si není jistý predikcí budoucího vývoje spotřeby, musí pro účely předpokládané hodnoty veřejné zakázky na standardní dodávku elektřiny k předpokládané hodnotě elektřiny získané na základě standardní smlouvy o dodávce elektřiny s obchodníkem „přičíst“ předpokládanou hodnotu sdílené elektřiny.

2.4. Vstup zadavatele do energetického společenství

Jak bylo uvedeno výše, sdílení může probíhat od aktivního zákazníka, anebo v rámci energetického společenství. Zatímco sdílení od aktivního zákazníka je realizováno na základě smlouvy, v případě energetického společenství je předpokladem, že se zadavatel stane členem energetického společenství.

V praxi mohou nastat 2 případy – buď se bude zadavatel podílet na založení energetického společenství, anebo vstoupí do již existujícího energetického společenství. Může se z hlediska právní formy jednat o spolek, družstvo nebo jinou korporaci.

Pro oba případy pak platí, že **na vlastní založení či vstup do energetického společenství se ZZVZ nevztahuje**. To vyplývá z § 14 odst. 1 věty třetí ZZVZ, podle něhož se za pořízení věci nepovažuje pořízení podílu v obchodní korporaci. Tím spíše se ZZVZ nevztahuje ani na vznik členství ve spolku, když uvedené nenaplní definici zadání veřejné zakázky dle § 2 odst. 1 ZZVZ.

Upozorňujeme však, že výše uvedené nelze zaměňovat s uzavřením smluv o sdílení s jednotlivými členy v rámci energetického společenství či energetickým společenstvím. **Vstupem do energetického společenství není zadavatel vyňat z režimu ZZVZ ve vztahu ke smlouvám o sdílení uzavřených s jednotlivými členy či samotným energetickým společenstvím**. Stejně tak budou ZZVZ podléhat jiné dodávky či služby, které by zadavateli poskytovalo samotné energetické společenství či jeho jiní členové (pokud budou naplněny znaky zadání veřejné zakázky ve smyslu § 2 odst. 1 ZZVZ, tj. zejména poskytnutí za úplatu).

Energetické společenství může být veřejným zadavatelem, zejména podle § 4 odst. 1 písm. e) ZZVZ.

3. Sdílení elektřiny a postup zadavatele s péčí řádného hospodáře

Je třeba upozornit, že zadavatel je v souladu s příslušnými právními předpisy povinen postupovat s péčí řádného hospodáře, tudíž by při zvažování zajištění dodávky elektřiny skrze sdílení měl posuzovat, **zda bude sdílení elektřiny oproti standardní dodávce elektřiny na základě smlouvy s obchodníkem skutečně ekonomicky rozumné**, tedy obстоjí i v kontextu zásad 3E. Stejně tak musí zadavatel i **při volbě vstupu do již existujícího energetického společenství zvažovat ekonomické aspekty navazujícího sdílení elektřiny** (tedy porovnat ekonomickou výhodnost, pokud by měl na výběr mezi více energetickými společenstvími) a také by měl tyto ekonomické úvahy provést v případě rozhodování, **zda bude využívat sdílení v rámci energetického společenství či ze strany aktivního zákazníka**.

Stanovisko vychází z právního stavu ke dni 29. června 2026.